

Stanovisko Copa a Cogeca k ekoschéмам

Všeobecne je dôležité, aby konečná politická dohoda o budúcej SPP bola vyvážená. Mala by zabezpečiť, aby zvýšené ambície v novej zelenej architektúre šli ruka v ruku s ekonomicky životaschopným, trhovo orientovaným a konkurencieschopným odvetvím poľnohospodárstva. Pri príprave strategických plánov SPP a ich implementácii musia členské štáty a Komisia zaručiť, že budúci politický rámec musí byť pre poľnohospodárov jednoduchšie použiteľný a zároveň udržateľný aj konkurencieschopný.

To znamená, že celá nová zelená architektúra by mala byť postavená rozumne, aby sa zabezpečilo, že všetci poľnohospodári budú dostatočne motivovaní a prispôbia svoje postupy a činnosti uskutočňovaniu týchto cieľov.

Aby sa zabezpečilo, že ekonomicky životaschopné odvetvie poľnohospodárstva bude mať zvýšené ekologické ambície v rámci SPP a investuje do prechodu na udržateľnejšie postupy, je veľmi dôležité, aby ekoschémy zahŕňali významné stimulačné platby pre poľnohospodárov a aby neprerозdeľovali prostriedky medzi poľnohospodárov.

Ekoschémy by sa mali navrhovať na základe SWOT analýzy a analýzy potrieb vykonanej členskými štátmi, ktoré odrážajú ich príslušné ciele reakcie na strategické ciele SPP. Ďalej by mali byť navrhnuté tak, aby poskytovali stimuly všetkým poľnohospodárom v tomto prechodnom procese; mali by obsahovať zoznam možností, z ktorých si môžu poľnohospodári vybrať vzhľadom na svoju konkrétnu farmu, a predovšetkým by mali zaručiť rovnaké podmienky ich dostupnosti pre všetkých poľnohospodárov.

Copa a Cogeca už viackrát zdôraznili, že ekoschémy musia byť pre členské štáty povinné a dobrovoľné pre poľnohospodárov, a požiadali o objasnenie, pokiaľ ide o druh poľnohospodárskych postupov prospešných pre klímu a životné prostredie, ktoré by mohli byť súčasťou týchto ekoschémy.

Indikatívny zoznam predložený Európskou komisiou môže skutočne slúžiť tomuto cieľu. Chceli by sme však zdôrazniť, že by sa mala zachovať dobrovoľná povaha týchto potenciálnych postupov pre poľnohospodárov, ktoré navrhuje Komisia.

Tento zoznam by navyše nemal byť uzavretý ani taký, ktorý by bránil ČŠ v prijímaní opatrení (ako ekoschémy), ktoré sú lepšie zamerané na ich potreby. Pre niektorých poľnohospodárov to môže byť precízne poľnohospodárstvo; pre ostatných to môžu byť aktivity na zlepšenie biodiverzity. Rovnako sa domnievame, že prípadný delegovaný akt, ktorým sa stanovuje zoznam ekoschémy, vzhľadom na jeho právne záväzný charakter, nie je správnym nástrojom, pretože by bol v rozpore s týmto cieľom.

Pre Copa a Cogeca je mimoriadne dôležité, aby boli ekoschémy jednoduché, ekonomicky zmysluplné a za žiadnych okolností neohrozovali agroenvironmentálne opatrenia v rámci II. piliera, ktoré sa osvedčili. V tejto súvislosti by členské štáty, ktoré v rámci II. piliera využívajú viac ako 30% na agroenvironmentálne-klimatické opatrenia, mali byť vyňaté z účelového viazania ekoschémy v I. pilieri (ak sa to stane súčasťou konečnej dohody).

V strategických plánoch SPP je dôležité zabrániť strate akýchkoľvek finančných prostriedkov pridelených na ekoschémy, ak by zostali nevyužité (vzhľadom na ich ročnú povahu). Je preto nevyhnutné zaviesť pružný a prechodný mechanizmus, ktorý zabráni akejkoľvek strate finančných prostriedkov z dôvodu nedostatočného využívania ekoschémy v prvých 2 až 3 rokoch implementácie budúcej SPP. To by však nemalo viesť k narušeniu hospodárskej súťaže medzi členskými štátmi ani k

narušení vnútorného trhu.

Pokiaľ ide o otázku ekoschém založených na požiadavkách kondicionality, Copa a Cogeca sa domnievajú, že je nevyhnutné vyvinúť akékoľvek úsilie pri dosahovaní jednoduchších opatrení, kontrol a administratívnych požiadaviek. Viackrát sme uviedli, že SPP musí byť ľahšie použiteľná a spravovaná predovšetkým pre jej príjemcov. Členské štáty musia túto požiadavku splniť, aby znížili dopad, ktorý by mali požiadavky na každodenné pracovné postupy poľnohospodárov. Na druhej strane by sa malo zreteľne rozlišovať medzi ekoschémami postavenými na kondicionalite a kondicionalite samotnej, aby sa predišlo nejasnostiam pri ich vykonávaní - kondicionalita funguje na základe kontrol a sankcií, zatiaľ čo ekoschémy musia byť motivačné. Preto by sa malo vyhnúť použitiu pojmu „rozšírená kondicionalita“ kvôli rozdielom medzi týmito dvoma systémami. Malo by sa tiež zabrániť tomu, aby boli poľnohospodári kontrolovaní a sankcionovaní dvakrát, a v tejto súvislosti vítame pozitívny vývoj trialógov. Kondicionalita by mala umožniť ambicióznejšie ekoschémy.